

6. Kultúra

Vláda SR vníma rozvoj kultúry v najširšom zmysle slova ako nevyhnutnú podmienku zvyšovania kvality života občanov Slovenskej republiky.

Vláda SR bude uskutočňovať cieľavedomú kultúrnu politiku na základe konsenzu dosiahnutého v predchádzajúcom období, že podpora kultúry z verejných zdrojov je legitímna a zároveň priamy politický a ideologický vplyv na kultúru je neprípustný.

Vláda SR považuje ochranu a využívanie kultúrneho dedičstva, spolu s podporou novej pôvodnej tvorby a jej prezentácie za jeden z rozhodujúcich pilierov uchovania a posilnenia identity Slovenska v prostredí globalizácie a komercializácie kultúry. V rozvoji a pôsobení kultúry vidí účinný prostriedok obrany jednotlivca pred jednostranným konzumným spôsobom života a nezastupiteľný nástroj prehlbovania duchovného rozmeru života človeka. V tomto kontexte bude vláda SR rozširovať priestor aj na spoluprácu s cirkvami a náboženskými spoločnosťami.

Vláda SR pri svojom pôsobení v oblasti kultúry bude zachovávať tri základné princípy – kontinuitu, komunikáciu a koordináciu. Kontinuitu so všetkým pozitívnym, čo bolo v tejto sfére urobené v predchádzajúcom období, komunikáciu s kultúrnou obcou a inými zúčastnenými skupinami ako významnú súčasť procesu prijímania zásadných rozhodnutí v oblasti kultúry a koordináciu s cieľom pozitívnej synergie pri vytváraní podmienok a efektívnom využívaní zdrojov na ochranu, tvorbu a šírenie kultúry.

Vláda SR bude dbať na rozvoj a ochranu slovenčiny ako štátneho jazyka v spolupráci s príslušnými štátnymi a vedeckými inštitúciami, ako aj odbornými pracoviskami Matice Slovenskej.

Vláda SR si chce v nasledujúcom funkčnom období stanoviť pre oblasť kultúry jasné priority, vyjadrujúce záujem štátu o konkrétne úseky kultúry, ktoré by bez štátnej podpory nemohli fungovať alebo sú pre štát a kultúru nezastupiteľné. Na realizáciu týchto priorít bude vláda vytvárať nielen vhodné legislatívne, organizačné a metodické podmienky, ale aj poskytovať naďalej priamu finančnú podporu z verejných zdrojov.

6.1 Ekonomické nástroje

Vláda SR si kladie za cieľ v tomto volebnom období postupne zvyšovať príspevok na financovanie kultúry a vytvoriť tak predpoklad, aby sa na podporu kultúry na Slovensku vynakladal čo najskôr taký podiel verejných zdrojov, aký je obvyklý v štátoch Európskej únie.

Vláda SR pripraví zákon o financovaní kultúry ako výraz verejného záujmu na podpore kultúry v Slovenskej republike. Zákon ustanoví hlavné smery, druhy a zdroje financovania kultúrnych aktivít, ako aj mechanizmus rozdeľovania, kontroly a monitorovania účelnosti vynakladania verejných zdrojov. Súčasťou zákona bude úprava financovania rozvoja a šírenia kultúry národnostných menšín a etnických skupín.

Vláda SR deklaruje záujem súbežne s priamymi dotáciami z verejných zdrojov rozširovať možnosti viac zdrojového financovania.

Vláda SR podporí široké využitie európskych fondov na obnovu a rekonštrukciu kultúrnych pamiatok a ďalších objektov, ktoré už slúžia alebo po ukončení obnovy budú využívané na kultúrne účely.

6.2 Médiá a audiovizia

Strategickým cieľom mediálnej politiky vlády SR bude utvárať legislatívne a inštitucionálne predpoklady na rozvoj prostriedkov masovej komunikácie, spravodlivú hospodársku a publicistickú súťaž na mediálnom trhu, priehľadnosť vlastníckych vzťahov a pluralitu mediálneho prostredia v záujme skvalitňovania realizácie ústavných práv občanov na slobodu prejavu a informácií.

Vláda SR vytvorí nový legislatívny, finančný a organizačný rámec fungovania verejnoprávneho rozhlasu a televízie. Obsahové zameranie a finančné zabezpečenie verejnoprávnych médií rozpracuje v podobe zmluvy medzi Národnou radou SR a SRO a STV.

Vláda SR pripraví nový zákon o Tlačovej agentúre Slovenskej republiky, ktorý bude riešiť organizačný status, poslanie a funkcie TASR ako národnej tlačovej agentúry.

Vláda SR predloží nový tlačový (mediálny) zákon, ktorý upraví základné pravidlá a vzťahy medzi subjektmi procesu šírenia informácií prostredníctvom komunikačných médií.

Vláda SR vytvorí legislatívne a finančné podmienky pre programové využitie digitálneho systému televízneho a rozhlasového vysielania.

Vláda SR utvorí podmienky na oživenie domácej audiovizuálnej kultúry, podporou pôvodnej tvorby a európskej koprodukcii v oblasti rozhlasu, televízie a filmu (zákon o audiovizuálnom fonde) a rozšírením podielu vysielania audiovizuálnych diel s dabingom v slovenskom jazyku (audiovizuálny zákon).

Vláda SR spracuje koncepciu mediálnej výchovy ako súčasť vzdelávacieho systému spoločnosti, podporí vznik školiacich programov pre učiteľov, zameraných na využitie médií a nových komunikačných technológií vo vyučovacom procese.

6.3 Obnova pamiatok a ochrana kultúrneho dedičstva

Vláda SR sa zaväzuje vytvárať podmienky na trvalé zachovanie pamiatkových hodnôt, ochranu pamiatkových území a národných kultúrnych pamiatok. Za súčasť národného kultúrneho dedičstva považuje aj kultúrne diela a tradície, vytvorené Slováckmi žijúcimi v zahraničí.

Dôraz položí predovšetkým na obnovu a reštaurovanie národných kultúrnych pamiatok a ich využívanie pre rozvoj cestovného ruchu. Zameria sa pritom na lokality s celoslovenským významom ako sú súčasné lokality svetového dedičstva, hradné múzeá s vysokou návštevnosťou a mestské pamiatkové rezervácie.

Prostriedky na ochranu a obnovu pamiatkového fondu vláda SR zabezpečí prostredníctvom účelovej pomoci štátu, ako aj viac zdrojového financovania, najmä zo štrukturálnych fondov EÚ.

Za významný predpoklad ochrany kultúrneho dedičstva vláda SR považuje schválenie Stratégie rozvoja slovenského knihovníctva, múzeí a galérií.

Vláda SR posúdi účinnosť existujúcich predpisov v oblasti predaja, vývozu a dovozu starožitností a predmetov vysokej umeleckej hodnoty. V súvislosti s možnosťou návratu diel múzejnej a galerijnej hodnoty, ktoré majú svoj pôvod na Slovensku, vláda SR vytvorí finančnú rezervu, z ktorej by bolo možné zakúpiť na dražbách v zahraničí slovaciká do štátnych zbierok.

Vláda SR prijme zákonné legislatívne opatrenie, ktoré formou štátnej garancie umožní dovážať na Slovensko zbierky vysokej umeleckej hodnoty s cieľom realizácie výstavných projektov európskeho formátu.

6.4 Miestna a menšinová kultúra

Vláda SR si uvedomuje, že ciele kultúrnej politiky nie je možné dosiahnuť bez podpory a rozvoja miestnej a menšinovej kultúry. Preto zintenzívni dialóg s územnou a miestnou samosprávou a ich organizáciami o otázkach kultúry a adresnej podpory kultúrnych aktivít občanov na miestnej a regionálnej úrovni. Bude podporovať metodickú a konzultačnú pomoc kultúrnym inštitúciám zo strany príslušných odborných pracovísk v pôsobnosti Ministerstva kultúry SR.

Vláda SR bude prostredníctvom grantového systému zabezpečovať podporu kultúry národnostných menšín a etnických skupín a znevýhodnených skupín obyvateľstva. Súčasne podporí aj rozvoj slovenskej kultúry na jazykovo zmiešaných územiach.

6.5 Umenie a národné kultúrne inštitúcie

Vláda SR pokladá za jednu zo svojich priorít rozvoj pôvodnej literárnej, divadelnej, filmovej, televíznej, rozhlasovej, hudobnej a výtvarnej tvorby. Preto podporí nielen vznik nových umeleckých diel, ale aj ich dôstojnú prezentáciu na prestížnych festivaloch a prehliadkach, ako aj na pôde slovenských inštitútov v zahraničí.

Pozornosť vlády SR sa v priebehu celého funkčného obdobia zameria na pomoc pri riešení problémov národných kultúrnych inštitúcií ako je Slovenské národné divadlo, Slovenská národná galéria, Slovenská filharmónia, Slovenské národné múzeum, Slovenská národná knižnica a takisto Matica Slovenská. Vládi SR záleží nielen na rekonštrukcii a modernizácii priestorov, v ktorých inštitúcie celoslovenského významu pôsobia, ale aj na celkovej stabilizácii a skvalitňovaní ich ďalšieho pôsobenia.

6.6 Cirkvi a náboženské spoločnosti

Vláda SR považuje za dôležité udržiavať harmonické vzťahy štátu s cirkvami a náboženskými spoločnosťami. Deklaruje záujem rozvíjať partnerský dialóg s ich predstaviteľmi vo všetkých oblastiach, kde sa angažujú pri riešení celospoločenských problémov a podporí sociálne, kultúrne, vzdelávacie a iné verejnoprospešné aktivity cirkví a náboženských spoločností.

Vláda SR rešpektuje platný legislatívny rámec pôsobenia cirkví a náboženských spoločností a je pripravená plniť z neho vyplývajúce záväzky.

7. Demokracia a právny štát

7.1 Demokratický štát

Vláda v snahe rozvíjať multietnický a multikultúrny charakter spoločnosti občanov Slovenskej republiky bude permanentne bojovať proti všetkým formám rasovej, etnickej, náboženskej a politickej neznášanlivosti. Vláda sa zaväzuje viesť permanentný zápas proti diskriminácii, rasizmu, antisemitizmu, xenofóbii, extrémnemu nacionalizmu a šovinizmu a za propagáciu pravdy o holokauste. Vláda bude vo vzťahu k národnostným menšinám postupovať v duchu schválenej dikcie Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov a vytvorí podmienky na zriadenie Úradu pre menšiny v SR.

Vláda bude formovať demokratické prostredie pre slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania. Bude rešpektovať postavenie a úlohy cirkví, náboženských spoločností a ďalších spoločenstiev a občanov bez náboženského vyznania na princípe rovnoprávnosti a uchovávaní plurality.

Vláda zaručuje všetkým občanom, bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, etnický alebo sociálny pôvod, majetok, rod, alebo iné postavenie, že bude rešpektovať všetky základné ľudské práva a slobody, medzi ktoré patrí aj právo človeka, občana slobodne rozhodovať o svojej etnickej identite. Súčasne však zdôrazňuje, že svojimi rozhodnutiami nebude z týchto dôvodov nikoho ani poškodzovať, ani zvyhodňovať, alebo znevýhodňovať.

Vláda sa zaväzuje k takým postupným zmenám volebného zákona, ktoré odstránia niektoré existujúce deformácie spôsobené predchádzajúcou vládou a nastolia väčšiu zodpovednosť poslanca k občanovi.

Vláda SR považuje tretí sektor za dôležitý spoločenský pilier a súčasť slobodnej občianskej spoločnosti. Uvedomujúc si dôležitosť rozvoja občianskej spoločnosti bude viesť partnerský dialóg s jednotlivými zložkami a platformami občianskej spoločnosti za účelom neustáleho vytvárania kvalitného ekonomického a právneho prostredia.

Vláda naďalej považuje riešenie rómskej problematiky za svoju prioritu. Na jej realizáciu bude podporovať všetky rozvojové programy s cieľom zlepšovať život Rómov a integráciu rómskej komunity do spoločnosti pri efektívnom a cielenom využívaní finančných zdrojov do oblasti vzdelávania, kultúry, zdravotnej a sociálnej starostlivosti, infraštruktúry a bývania.

Vláda pripraví pokračovanie stratégie riešenia situácie rómskej národnostnej menšiny a v záujme účinnejšej efektívnosti realizácie jednotlivých zámerov dobuduje odborné a špecifické kapacity priamo v regiónoch, kde žijú občania rómskej národnosti vo výraznejšom počte. Vláda bude vytvárať podmienky pre skutočnú integráciu a inklúziu rómskeho etnika s cieľom pozdvihnúť jeho životnú úroveň, a to na báze najširšieho konsenzu na jednej strane a politickej vôle na strane druhej.

Vláda považuje Slovákov žijúcich v zahraničí za integrálnu súčasť slovenského národa, ich život a dejiny za súčasť národných dejín a ich kultúru za súčasť národného kultúrneho dedičstva. V súlade s Ústavou Slovenskej republiky bude vláda podporovať identitu a kultúrny život slovenských komunít v zahraničí s cieľom uchovať a rozvíjať ich národné povedomie. Vláda vyjadruje svoju pripravenosť prostredníctvom Úradu pre Slovákov

v zahraničí riešiť požiadavky a potreby slovenských menšín a komunít vo svete v oblasti vzdelávania, vedy, výskumu, informácií a médií.

7.2 Spravodlivosť

Justícia, legislatíva a väzenstvo

Vláda považuje súdnu moc a zabezpečenie jej kvalifikovaného výkonu za jednu zo svojich hlavných priorít. Rešpektuje skutočnosť, že nezávislá a nestranná justícia je neoddeliteľnou súčasťou demokratického a právneho štátu a bude vytvárať podmienky na zefektívnenie a skvalitňovanie súdneho konania a rozhodovania bez zbytočných prieťahov.

V záujme dosiahnutia týchto zámerov vláda vytvorí podmienky pre naplnenie záruk sudcovskej nezávislosti, ktorá je základom pre nestranné konanie a rozhodovanie, zároveň však bude na jednej strane zvyšovať náročnosť na kvalitu a rýchlosť súdneho konania a rozhodovania a na strane druhej zachová sociálne istoty sudcov s cieľom maximálne stabilizovať ich spoločenské postavenie.

Druhým pólom záruk nezávislosti sudcov bude zvyšovanie nárokov aj na občiansku bezúhonnosť a etické správanie sa sudcov aj mimo pracoviska s tým, že v prípadoch zavineného porušenia týchto kritérií bude vyvodená ich zákonná zodpovednosť.

Pre sústavné zvyšovanie kompetentnosti sudcov, ale aj prokurátorov, vytvorí podmienky pre dobudovanie Justičnej akadémie Slovenska tak, aby zodpovedala požiadavkám moderného vzdelávacieho zariadenia pre rezorty spravodlivosti a prokuratúry.

Vláda sa dôrazne zasadí za potláčanie korupcie, pričom boj proti nej pokladá aj za súčasť posilnenia nezávislosti justície.

Justícia

Vláda zabezpečí vyhodnotenie stavu slovenskej justície z pohľadu vymožitelnosti práva a plynulosti súdneho konania, vykonanie analýzy reštančných vecí na súdoch a posúdenie dôvodov zistených prieťahov v konaní, vrátane vyhotovovania súdnych rozhodnutí, nevylučujúc vyvodenie zákonnej zodpovednosti proti osobám, ktoré neprimerané prieťahy zaviniли. Následne pripraví súbor zásadných organizačných, systémových a materiálnych opatrení na zamedzenie opakovania zistených nedostatkov, vrátane zvýšenia počtu sudcov na nevyhnutnú dobu a pre každého sudcu sprístupnenie zásadných rozhodnutí Súdneho dvora Európskych spoločenstiev a Európskeho súdu pre ľudské práva v slovenskom jazyku.

Vláda SR vykoná potrebné opatrenia na postupné materiálne osamostatnenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky od ministerstva spravodlivosti. Stanoví systém a postup, ktorý vráti najvyššiemu súdu účel a význam jeho konštituovania a zaradenia v systéme súdov Slovenskej republiky a preskúma možnosti vytvorenia samostatného Najvyššieho správneho súdu s tým, že správnu agendu na prvom a druhom stupni by naďalej vybavovali okresné a krajské súdy. Prijme opatrenia na to, aby vecná príslušnosť súdu začínala na okresnom súde ako súde skutkovej inštitúcie, krajský súd sa stal odvolacím súdom

a najvyšší súd súdom dovolacím, zjednocujúcim a zovšeobecňujúcim interpretačnú a aplikačnú prax súdov nižších stupňov.

Dôsledne prehodnotí reformu organizačnej štruktúry súdov vrátane odôvodnenosti zrušenia niektorých okresných súdov, ktoré spôsobilo občanom zvýšené finančné výdavky, aj sťaženie komunikácie s príslušným súdom, teda sťaženie prístupu k spravodlivosti. Bude vykonaná aj analýza radikálneho zvýšenia súdnych poplatkov v predchádzajúcom období, ktoré útočí na ústavnú zásadu „...každý sa môže domáhať svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...“ a vytvára stav, že spravodlivosti sa môže dovolávať iba ten, kto má peniaze. Preto vláda počas celého volebného obdobia nielenže nepristúpi k zvyšovaniu súdnych poplatkov, ale naopak, tam, kde to bude efektívne, pristúpi k ich zníženiu (napr. v konaní na ochranu osobnosti).

Vláda vytvorí podmienky na zvyšovanie objektívnej informovanosti o súdnych konaniach a rozhodnutiach, kontrolu výkonu súdnictva verejnosťou vytváraním podmienok na postupné uverejňovanie rozsudkov súdov všetkých stupňov, ako aj zverejňovanie zoznamov súdnych pojednávaní a vyhlasovania rozsudkov na internete. Tým zároveň prispeje k predvídateľnosti poskytnutia práva a spravodlivosti – s ambíciou pozitívne ovplyvňovať úroveň právneho vedomia občanov, aj úroveň právneho prostredia, t. j. úcty k právu a rešpektovaniu princípu právneho štátu, vrátane ústavného princípu prezumpcie nevinoty.

Vláda bude podporovať zachovanie nezávislého postavenia verejného ochrancu práv (ombudsmana), aj postavenie Súdnej rady SR a navrhne rozšírenie ich právomocí tak, aby boli ombudsman aj Súdna rada oprávnení podať na Ústavný súd SR návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov.

Vláda zachová doterajšiu podobu a postavenie prokuratúry, vrátane zachovania sociálnych istôt prokurátorov.

Podporí orientáciu súdov a prokuratúr na čo najširšie využívanie zákonných odklonov pre meritórne a spravodlivé vybavenie vecí od procesne a tým aj časovo a finančne náročného kontradiktórneho súdneho konania.

Vláda bude presadzovať využívanie alternatívnych trestov vykonávaných na slobode, ktoré významnou mierou odbremenujú verejný rozpočet od výdavkov na väzenstvo.

Vláda vytvorí podmienky na vykonanie podrobnej analýzy činnosti a vyhodnotí činnosť špeciálnych právnych nástrojov a inštitúcií v boji proti najzávažnejšej ekonomickej kriminalite a korupcii najmä z hľadiska finančnej a materiálnej nákladovosti, pracovnej zaťaženia, efektívnosti a vecnej opodstatnenosti. Navrhne opatrenia, ktoré zabránia diskriminácii v sudcovskom a prokurátorskom stave a pre budúcnosť vylúčia politické zasahovanie do práce orgánov ochrany práva.

Správa súdov a súdni úradníci

Zvýšenú pozornosť bude vláda venovať otázkam zefektívnenia výkonu správy súdov, vrátane ustanovenia do riadiacich funkcií, s koncentrovaním sa na postupné dobudovanie moderne vybavených pracovísk súdov, ktoré poskytnú potrebné podmienky pre výkon súdnictva v oblasti materiálneho vybavenia súdov, fungujúceho systému informačných technológií, metód zhromažďovania a prenosu údajov a informácií potrebných na zabezpečenie chodu súdov a nakladanie s nimi. Vyhodnotí možnosti vylepšovania vybavenia ďalších pojednávacích miestností technickým zariadením umožňujúcim nahrávanie a elektronický podpis úkonov v súdnom konaní s cieľom napomôcť zrýchleniu

kontradiktórneho súdneho pojednávania, ako aj na vytvorenie trvalého informačného systému zameraného na sledovanie reštančných vecí na súdoch všetkých stupňov.

Vláda vytvorí podmienky na vyhodnotenie systému a činnosti vyšších súdnych úradníkov a prijme opatrenia na sfunkčnenie a skvalitnenie ich činnosti aj činnosti probačných a mediačných úradníkov so zámerom, aby efektívnejšie prispievali k výkonu súdnictva v rozsahu upravenom zákonmi.

Legislatíva

Vláda prispôsobí svoj legislatívny program najmä prioritám vládneho programu s cieľom znížiť počet vládnych legislatívnych návrhov a zvýšiť ich kvalitu. Legislatíva musí výrazne prispieť k právnej istote a právnej stabilite a zníženiu prietahov v súdnom konaní, bezproblémovej aplikácii práva, nie však s možnosťou rozmanitej interpretácie. Pokiaľ ľudia majú poznať právo, nemôže sa každú chvíľu a v krátkom čase právo meniť.

Vláda vylúči rezortný záujmový a unáhlený prístup k príprave zákonov a nastávajúce obdobie racionálne využije na prípravu primárne takých zákonov, ktoré sú nevyhnutné z hľadiska členstva v EÚ. Predloží návrhy najdôležitejších zákonov na verejnú diskusiu a podporí prijímanie zákonov v skrátenom legislatívnom procese výlučne v prípadoch splnenia zákonných podmienok na takýto postup.

Vláda zabezpečí analýzu súčasného systému a obsahu právneho poriadku Slovenskej republiky, predovšetkým v oblasti občiansko-právnej, obchodnej, správnej a trestnej a na základe zisteného stavu predloží do legislatívneho procesu zmeny predovšetkým tých zákonov, ktoré sú v protiklade s požiadavkou efektivity výkonu spravodlivosti. V rámci tejto aktivity vytvorí podmienky na vyhodnotenie poznatkov súdov, prokuratúr a polície z interpretačnej a aplikačnej praxe pokiaľ sa týkajú ustanovení trestných kódexov účinných od 1. januára 2006 a v prípade potreby prednostne navrhne konkrétne legislatívne zmeny v Trestnom zákone i Trestnom poriadku tak, aby lepšie a viac napomáhali zrýchleniu a zjednodušeniu trestného procesu, ako aj odstráneniu možností rôzneho výkladu paragrafovaných noriem týchto zákonov.

Vláda vykoná analýzu účinnosti doterajšieho systému bezplatnej právnej pomoci a podľa jej výsledkov prijme opatrenia na zdokonalenie takejto právnej pomoci pre chudobných s cieľom vytvoriť právnu rovnosť medzi občanmi a podporí všetky možnosti mimosúdneho riešenia sporov.

Vláda preskúma možnosti a dopady vytvorenia takých legislatívnych podmienok, aby Ústavný súd SR mohol v rámci konania o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 Ústavy SR, ako aj v rámci iných konaní, rozhodovať aj o súlade právnych predpisov a na základe výsledkov analýzy navrhne riešenie.

Väzenstvo

Vláda bude vytvárať materiálne podmienky pre výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody s dôrazom na prehlbovanie humanizácie ich výkonu, vrátane vytvárania moderného a efektívneho systému výkonu väzby porovnateľného s európskym štandardom, ktorý rešpektuje príslušné medzinárodné konvencie a súčasne zohľadňuje kultúrne a spoločenské špecifiká Slovenska. Bude venovať sústavnú pozornosť zamestnávaniu odsúdených so

zameraním na vytváranie pracovísk v ústavoch Zboru väzenskej a justičnej stráže tak, aby sa prehlbovali pracovné návyky u odsúdených a súčasne sa zabezpečovalo plnenie príjmovej časti rozpočtu Zboru väzenskej a justičnej stráže. Vyvinie aktivity zamerané na zainteresovanie štátnych, dobrovoľných a charitatívnych organizácií do postpenitenciárnej starostlivosti, na dobudovanie efektívneho bezpečnostného systému, zaručujúceho ochranu objektov Zboru väzenskej a justičnej stráže, súdov a prokuratúr, ako aj na zachovanie sociálnych istôt príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže SR.

Osobitnú starostlivosť bude vláda venovať mladistvým obvineným a odsúdeným. Bude presadzovať aktivizáciu špeciálneho režimu pre tieto osoby s dôrazom na jeho výchovno-pracovný charakter a s orientáciou na prevenciu opätovnej trestnej činnosti.

Vláda bude v rámci zamestnanosti osôb odsúdených na trest odňatia slobody presadzovať, aby väzenské pracoviská aktívnejšie participovali na realizácii vhodných štátnych zákaziek.

7.3 Vnútný poriadok a bezpečnosť

Vnútný poriadok a bezpečnosť sú dôležité atribúty, ktoré si musí každý demokratický, právny a konsolidovaný štát chrániť. Vláda SR si to nielen uvedomuje, ale považuje za mimoriadne dôležité presviedčať svojimi činmi občanov Slovenskej republiky o schopnosti štátu budovať usporiadanú spoločnosť, v ktorej bude nezákonnosť nahrádzaná dodržiavaním zákona a v ktorej budú chránené životy, zdravie, majetok, práva a slobody občanov. V reálnom živote je to najmä bezpečnosť a ochrana pred zločinnosťou všetkého druhu, kriminálnymi živlami i páchatelmi drobnej kriminality, výrobcami i distribútormi drog, osobami, ktoré ohrozujú mravnú výchovu maloletých, porušovateľmi verejného poriadku, agresívnymi a nedisciplinovanými vodičmi v cestnej premávke. Vláda SR sa zaväzuje, že urobí maximum pre bezpečie a ochranu občanov a ich rodín, pokojný život v obciach a mestách, pre ich nerušenú prácu a odpočinok.

Vláda SR prijme nový program boja so zločinnosťou. Program bude odrážať zmeny vo vývoji a štruktúre zločinnosti, nové podmienky a možnosti boja so zločinnosťou v období členstva Slovenskej republiky v európskych a transatlantických štruktúrach, kvalitatívne zmeny v trestnoprávných predpisoch, vo formách a metódach odhaľovania a objasňovania kriminality, ako aj v uplatňovaných prostriedkoch a postupoch polície.

Vláda SR bude každoročne hodnotiť spôsobilosť rozhodujúcich orgánov štátu včas a účinne reagovať na hrozbu možného teroristického útoku a na následky takéhoto útoku. V kontexte s úlohami Národného akčného plánu boja proti terorizmu prijme nevyhnutné opatrenia na zlepšenie pripravenosti štátu predvídať a odvracať hrozbu teroristického útoku a odstraňovať jeho následky. Vláda SR pripraví návrh zákona o boji s terorizmom. Vytvorí vhodné mechanizmy pre zlepšenie koordinácie, spolupráce a súčinnosti medzi spravodajskými službami, políciou a ďalšími relevantnými orgánmi. V boji s terorizmom a organizovaným zločinom plnia dôležité úlohy špecializované útvary a zložky. Vláda SR bude i naďalej podporovať ich činnosť.

Vláda SR sprísni postup proti extrémizmu. Nebude tolerovať žiadne protizákonné aktivity členov a prívržencov extrémistických skupín a hnutí a rozhodne bude konať tam, kde bude ohrozený pokoj a poriadok, práva a slobody osôb z dôvodu ich národnostnej, rasovej, či inej odlišnosti. Pripraví návrh zákona o boji proti extrémizmu porovnateľný s právnou úpravou boja proti tomuto negatívnemu javu v demokratických štátoch Európy. Vytvorí

podmienky na personálne i finančné posilnenie bezpečnostných štruktúr boja s týmto negatívnym javom.

Vláda SR si je dobre vedomá toho, že závažná ekonomická kriminalita a korupcia ohrozuje základné princípy sociálne orientovaného, ekonomicky prosperujúceho, stabilného, právneho a vo svete uznávaného štátu. Urobí nevyhnutné kroky na zvýšenie úspešnosti práce orgánov, ktoré sa zúčastňujú na odhaľovaní a objasňovaní tejto trestnej činnosti. Vyhodnotí účinnosť špeciálnych právnych nástrojov a inštitúcií v boji proti najzávažnejšej ekonomickej kriminalite a korupcii. Vláda SR nedopustí politické ovplyvňovanie ich činnosti. Vyvinie maximálne úsilie, aby nadobudol účinnosť zákon o preukazovaní pôvodu majetku a aby sa jeho mechanizmy čo najskôr začali v praxi uplatňovať. V záujme efektívneho boja s korupciou vláda SR podnikne kroky na prijatie legislatívnych a technických podmienok potrebných na skrátenie času od odhalenia a objasnenia protiprávneho konania po jeho potrestanie. Znižovaním byrokracie, skvalitnením legislatívy v oblasti verejnej správy a správneho konania bude vytvárať podmienky na obmedzovanie priestoru pre korupciu.

Vláda SR v oblasti protidrogovej politiky štátu bude vychádzať z konvencií OSN, osobitného Valného zhromaždenia OSN v roku 1998 a Európskej stratégie boja proti drogám na roky 2005 – 2012 a Európskeho akčného plánu na roky 2005 – 2008.

Vláda SR vytvorí priestor pre účinnejšie reagovanie na prejavy ekologickej kriminality a na požiadavky súvisiace s ochranou strategických objektov v Slovenskej republike.

Vláda SR pokladá prevenciu kriminality za základ trestnej politiky štátu. Pripraví novú stratégiu prevencie kriminality a završí legislatívny proces zabezpečenia prevencie prijatím návrhu zákona o prevencii kriminality. Bude venovať zvýšenú pozornosť sociálnej prevencii ako výrazu starostlivosti o najviac ohrozené skupiny obyvateľstva (deti a mladiství, starší ľudia, týrané a zneužívané ženy). Prijme systém finančného zabezpečenia programov prevencie a pričíní sa o to, aby sa prevencia kriminality stala záležitosťou celospoločenskou.

Do popredia záujmu celého trestného systému vláda SR kladie starostlivosť o obeť trestných činov. Vláda SR rozšíri a spresní podmienky odškodňovania obetí trestných činov štátom.

Vláda SR zabezpečí vypracovanie a schváli národnú stratégiu riadenia a ochrany hranice Slovenskej republiky po vstupe do Schengenského priestoru. Zabezpečí dobudovanie ochrany štátnej hranice s Ukrajinou na hranicu schengenského typu.

Vláda SR rešpektuje úlohy a postavenie obecnej polície. Vyhodnotí poznatky a skúsenosti z uplatňovania zákona o obecnej polícii a navrhne aktuálne zmeny platnej právnej úpravy.

Vláda SR bude dôrazne presadzovať uplatňovanie osvedčených i nových preventívnych opatrení v záujme bezpečnosti a plynulosti premávky na pozemných komunikáciách, ale aj prísne postihy v prípadoch závažného porušenia pravidiel cestnej premávky. Urobí potrebné kroky k tomu, aby sa Slovenská republika priblížila k cieľu vytýčenému Európskou komisiou znížiť do roku 2010 počet usmrtených pri dopravných nehodách na polovicu.

V oblasti vydávania osobných dokladov formátu EÚ vláda SR splní záväzky, ktoré Slovenská republika prijala. Systém vydávania osobných dokladov musí vychádzať v ústrety občanom a nesmie viesť k neefektívnemu vynakladaniu rozpočtových prostriedkov.

Vláda SR prijme ďalšie potrebné opatrenia na premenu Policajného zboru na moderný, racionálne usporiadaný, funkčný a akcieschopný ozbrojený bezpečnostný zbor, garantujúci práva, istoty a bezpečnosť občanov Slovenskej republiky. Medzi priority vlády SR bude patriť dosiahnutie plnej kompatibility a schopnosti štruktúr Policajného zboru kooperovať s európskymi policajnými zbormi, zlepšenie pripravenosti polície bojovať s korupciou, organizovaným zločinom a drogovou kriminalitou, zrýchlenie a zefektívnenie

procesu skráteného vyšetrovania a vyšetrovania, zvýšenie spoľahlivosti pri poskytovaní služieb občanom a prehlbenie dôveryhodnosti polície. Dominantným prvkom v priamom výkone služby sa musí stať vzťah medzi slušným občanom a slušným policajtom budovaný na princípoch rešpektovania osobnosti, základných práv a tolerancie. Súčasne však treba posilniť postavenie policajta a zvýšiť jeho právnu ochranu vo vzťahu medzi policajtom a osobou porušujúcou zákon.

Vláda SR bude dbať o to, aby riadiace orgány Policajného zboru venovali väčšiu pozornosť špecifikám bezpečnostnej situácie a podmienkam práce jednotlivých okresných riaditeľstiev Policajného zboru. Oprávnené požiadavky a potreby, vychádzajúce z vlastných analýz a projektov okresných riaditeľstiev Policajného zboru, treba starostlivo posudzovať pri prijímaní riadiacich rozhodnutí. Pozornosť sústreďí i na optimalizáciu riadiacich vzťahov v rezorte, najmä na postavenie prezídia Policajného zboru v štruktúre ministerstva a v riadení Policajného zboru. Bude potrebné vykonať korekciu nesprávnych rozhodnutí v oblasti administratívnych, personálnych a organizačných štruktúr Policajného zboru, vrátane dislokácie a územnej pôsobnosti základných útvarov Policajného zboru.

Vláda SR bude dbať o to, aby v oblasti rozvoja ľudských zdrojov v rezorte ministerstva vnútra bol kladený dôraz na kvalitu ľudského činiteľa, na jeho odbornú a profesionálnu pripravenosť. Za závažnú chybu považuje neuvážené praktiky minulosti, keď sa rezort ľahkovážne zbavoval skúsených odborníkov s dlhoročnou policajnou praxou. Vláda SR podporí progresívne zmeny v rezortnej vzdelávacej sústave Policajného zboru v záujme skvalitnenia systému riadenia policajných škôl, zlepšenia ich materiálno-technického vybavenia, stabilizácie pedagogického zboru a užšieho prepojenia policajných škôl s výkonom policajnej služby. Súčasťou starostlivosti o rozvoj ľudského činiteľa sa musí stať aj dotvorenie systému psychologickéj starostlivosti o príslušníkov Policajného zboru.

Sociálny systém policajtov si zasluhuje osobitné postavenie. Vláda SR chce zefektívnením tohto systému nielen zachovať, ale ďalej prehĺbiť sociálne istoty policajtov, stabilizovať ich postavenie v spoločnosti a posilniť spoločenskú prestíž tohto povolania. Uvedomuje si, že je potrebné prehodnotiť systém odmeňovania policajtov, ktorému bude predchádzať zavedenie ich kariérneho postupu.

Vláda SR bude požadovať reštrukturalizáciu výdavkov rozpočtu ministerstva vnútra tak, aby bol primárne a dostatočne finančne, personálne a materiálno-technicky zabezpečený výkon služby Policajného zboru, osobitne na stupni okresu. Skvalitniť bude treba proces verejného obstarávania v rezorte. Musí byť zabezpečovaný efektívne, transparentne, v súlade so zákonom a s vysokou odbornosťou.

Vláda SR bude usilovať o väčší objem finančných prostriedkov na činnosť Hasičského a záchranného zboru. Využije na to reštrukturalizáciu použitia prostriedkov z odvodov z povinného zmluvného poistenia, resp. prípadnú možnosť v oblasti zvýšenia odvodu komerčných poisťovní z tohto poistenia. Je to v záujme dosiahnutia vyššej úrovne protipožiarnych opatrení a záchrannárskych činností, aby tieto boli poskytované s relatívne rovnakou kvalitou, efektívne, nepretržite a včas na území celej republiky. Za osobitne závažný stav, riešenie ktorého nemožno odkladať, považuje vláda SR nedostatočnú pripravenosť štátu reagovať dôsledne a efektívne na prírodné katastrofy, predovšetkým povodne a zanedbanosť preventívnych krokov. Vláda SR zabezpečí v tomto smere úzku spoluprácu príslušných zložiek rezortov vnútra, obrany a životného prostredia. Obnovou a modernizáciou hasičskej techniky chce vláda SR postupne dosiahnuť úroveň technického stavu a vekového priemeru približujúcu sa vyspelým krajinám Európskej únie. Vláda SR si je vedomá toho, že pre ochranu života, zdravia a majetku občanov je potrebné vytvoriť podmienky na zásadné zlepšenie sociálneho zabezpečenia a mzdového ohodnotenia príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, porovnateľné s inými bezpečnostnými zložkami štátu.

Vláda SR bude ďalej zdokonaľovať systém civilnej ochrany obyvateľstva. Pripraví novú koncepciu organizácie a rozvoja civilnej ochrany, ktorá určí jej ďalšie smerovanie v časovom horizonte do roku 2015. Kapacity a štruktúry civilnej ochrany musia byť pripravené na operatívnu reakciu, pružné analyzovanie a vyhodnocovanie miery ohrozenia, včasné a neskreslené vyrozumievanie a varovanie obyvateľstva a podnikanie účinných krokov na ochranu obyvateľov v prípadoch živeľnej pohromy, havárie či inej mimoriadnej udalosti. Vláda SR bude pokračovať v modernizácii varovnej a vyrozumievacej siete civilnej ochrany.

Za dôležitú úlohu pokladá vláda SR dobudovanie integrovaného záchranného systému. Ide najmä o dobudovanie komunikačnej a informačnej infraštruktúry a realizovanie zámerov ďalšieho rozvoja integrovaného záchranného systému do roku 2010.

Vláda SR uskutoční ďalšie opatrenia na zjednocovanie národných migračných politík. Pripraví podmienky na vytvorenie Imigračného a naturalizačného úradu Slovenskej republiky.

7.4 Verejná správa

Vláda SR vykoná potrebné kroky smerujúce k modernizácii verejnej správy, predovšetkým jej ekonomizáciou a informatizáciou. Zlepší systém jej riadenia a verejnej kontroly. Bude podporovať využívanie iniciatívy občanov a občianskych združení v miestnom verejnom živote. Bude usilovať o to, aby orgány štátnej správy a orgány územnej samosprávy svojou činnosťou uľahčovali život občanom, ako aj právnickým osobám. Na tento účel považuje za potrebné vykonať analýzu vývoja a súčasného stavu verejnej správy s cieľom postupne riešiť otvorené problémy a dosiahnuť tak vyššiu efektívnosť administratívnych a vecných služieb poskytovaných jej štruktúrami na jednotlivých úrovniach. Analýza posúdi aj možnosti zredukovania organizačnej členitosti a personálnej náročnosti krajských štruktúr štátnej správy, ako aj možnosti prenesenia niektorých ďalších kompetencií v zabezpečovaní verejných služieb na orgány územnej samosprávy. V čo najkratšom termíne vláda SR zruší krajské úrady, ktorých kompetencie prejdú na územnú samosprávu. Vykonané opatrenia by mali zároveň zlepšiť výkon koordinačných úloh štátu v zabezpečovaní sociálno-ekonomického rozvoja v území a pri riešení krízových situácií.

Pri riešení závažných úloh v oblasti verejnej správy bude vláda SR úzko spolupracovať s reprezentatívnymi združeniami obcí a miest, osobitne so Združením miest a obcí Slovenska, ako aj s vyššími územnými celkami.

Vláda SR posúdi efektívnosť a administratívne usporiadanie štátu, nakoľko súčasné usporiadanie nezodpovedá územným obvodom pôsobnosti prvostupňových orgánov miestnej štátnej správy, s cieľom pripraviť návrhy na riešenie v ďalšom volebnom období.

Vzhľadom na dosiahnutý stupeň úrovne územnej samosprávy urobí vláda SR ďalšie kroky k pristúpeniu Slovenskej republiky k ostatným článkom Európskej charty miestnej samosprávy.

Vláda SR zabezpečí vykonanie odborného auditu legislatívy súvisiacej s verejnou správou a konania pred orgánmi verejnej správy tak, aby bol v maximálnej miere znížený rozsah znepríjemňovania života občana byrokraciou. V tejto súvislosti vláda SR posúdi potrebu prijatia zákona proti šikanovaniu občanov.

Vláda SR sa zasadí o úpravu pravidiel rozhodovacej činnosti orgánov verejnej správy, ktorým štát zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach občanov i právnických osôb. Nimi sa má prehĺbiť právna istota a racionalita tohto procesu, najmä odstránením prieťahov v konaní.

Vláda SR prijme úpravu pravidiel udeľovania štátneho občianstva cudzincom s cieľom dôkladnejšieho preverovania žiadateľov o občianstvo.

V oblasti rozvíjania spoločenských vzťahov bude vláda SR dbať, aby ústavné princípy združovania občanov utvárali lepšie podmienky pre ich záujmy v spoločenskom živote, ale na druhej strane, aby ich nedodržiavaním nedochádzalo k obchádzaniu práva na iné ciele, než ustanovené zákonom.

8. Obrana štátu

Slovenská republika je z politického a bezpečnostného hľadiska neoddeliteľnou súčasťou euroatlantického priestoru. Individuálne, alebo so spojencami a medzinárodnými organizáciami bude chrániť a brániť bezpečnosť a ľudské práva, suverenitu, slobodu, demokraciu a právny štát.

Vstupom do NATO sa SR stala súčasťou kolektívnej obrany, ako aj spolugarantom bezpečnosti spojencov. Prijatím za člena EÚ získala ďalšie záruky politickej a ekonomickej stability a možnosť aktívne sa podieľať na formovaní a realizácii európskej bezpečnostnej a obrannej politiky. Obhajoba a presadzovanie bezpečnostných záujmov SR budú aj naďalej realizované v širšom geopolitickom kontexte.

Vláda SR bude vytvárať predpoklady pre formovanie takého obranného potenciálu štátu, ktorý umožní reagovať na situácie ohrozujúce bezpečnosť občanov, štátu a spojencov a preventívne eliminovať vznikajúce hrozby, vrátane eliminácie hrozieb mimo územia SR. Bude sa usilovať o to, aby SR do konca roku 2010 primerane prispievala k obranným schopnostiam kolektívnej obrany NATO a vojenským spôsobilostiam EÚ s cieľom plnohodnotného príspevku v ďalšom období. Zabezpečí aktívnu účasť v silách rýchlej reakcie NATO a EÚ a na operáciách medzinárodného krízového manažmentu. Na to využije ako nástroje Ciele síl Severoatlantickej aliancie a Hlavné ciele EÚ, ktoré v súlade s povahou moderných hrozieb kladú dôraz na: obranyschopnosť a vnútornú bezpečnosť štátu, schopnosť nasadiť sily aj mimo územia SR, schopnosť podieľať sa na niekoľkých operáciách súbežne a schopnosť pružne prispôbiť typ misie meniacej sa bezpečnostnej situácii.

Vláda SR zvýši účinnosť riadenia a efektívnosť využívania obranného potenciálu štátu, zabezpečí dostatočne rýchle rozhodnutia v rámci medzinárodného krízového manažmentu NATO, EÚ a OSN a zdokonalí právny rámec pre činnosť orgánov verejnej moci na úseku zaručenia obranyschopnosti SR. Vláda SR bude naďalej rozvíjať systém civilného riadenia ozbrojených síl tak, aby bola transparentne definovaná politická a vojensko-odborná zodpovednosť za zabezpečenie obrany štátu.

Vláda SR zintenzívni úsilie pri presadzovaní komplexnosti a efektívnosti obrany, vytvorí predpoklady pre zdokonalenie systému riadenia obrany, okrem iného aj aktualizáciou Dlhodobého plánu rozvoja Ministerstva obrany SR 2015. Zabezpečí rozvoj požadovaných spôsobilostí ozbrojených síl s dôrazom na ich nasaditeľnosť a udržateľnosť. Ďalší rozvoj ozbrojených síl vláda SR podporí transformáciou s nimi súvisiacich výkonných a podporných prvkov obranného systému štátu.

Vláda SR vytvorí integrovaný bezpečnostný systém riadiaci a koordinujúci všetky organizácie a inštitúcie determinujúce obranu štátu.

Vláda SR bude zvyšovať úroveň použiteľnosti a operačnej pripravenosti ozbrojených síl. Zabezpečí transparentnosť, efektívnosť a hospodárnosť vo využívaní finančných prostriedkov. V obrannom plánovaní bude dôsledne rešpektovať priority rozvoja rezortu obrany.

Vláda SR vyhodnotí zapojenie ozbrojených síl do operácií medzinárodného krízového manažmentu, vrátane operácie Iracká sloboda. Do budúcnosti vláda SR zabezpečí, aby súčasťou rozhodnutia o vyslaní jednotiek bol aj jasne definovaný mandát obsahujúci kritériá ich zotrvania alebo prípadného odsunu.

Vláda SR na základe dialógu so zúčastnenými partnermi a irackou vládou predloží jasný a časovo prijateľný harmonogram stiahnutia vojenskej jednotky z Iraku. Vláda SR je pripravená podieľať sa na plnení iných úloh pri zabezpečovaní stability a mieru v Iraku civilnými prostriedkami a taktiež je pripravená podieľať sa na procese budovania irackých bezpečnostných síl, ktoré budú schopné prevziať zodpovednosť za stabilitu a bezpečnosť v Iraku.

Vláda SR bude podporovať rozšírenie spôsobilostí ozbrojených síl SR aj na oblasť asistenčných úloh s dôrazom na ochranu zdravia a majetku občanov a štátu v prípadoch ako sú napríklad živelné pohromy alebo teroristický útok.

Vláda SR dokončí transformáciu vojenského školstva, podporí rozvoj národnej vojenskej vedy a súčasne vytvorí podmienky pre vzdelávanie civilných odborníkov v odbore bezpečnosti a obrany. Vláda bude prijímať opatrenia na posilňovanie občianskej zodpovednosti za obranu a upevňovanie občianskeho charakteru obrany štátu.

Vláda SR prehodnotí systém velenia a riadenia ozbrojených síl SR tak, aby zabezpečoval požadovaný stupeň ich operačnej pripravenosti pre obranu štátu a občanov a plnenie medzinárodných záväzkov SR.

Vláda SR zvýši kvalitu ľudského potenciálu rezortu ministerstva obrany s dôrazom na profesionalitu, odbornosť a kompetentnosť výkonu funkcií. Bude zvyšovať profesionalitu ozbrojených síl a stabilizovať ich personál, vrátane primeraného odmeňovania a sociálneho zabezpečenia. Bude motivovať a stimulovať profesionálnych vojakov pri akceptovaní požiadavky rovnosti príležitostí.

Vláda SR vytvorí podmienky na zlepšenie starostlivosti o vojenských dôchodcov. Podporí rozvoj tradícií a starostlivosť o vojenských veteránov a ich rodinných príslušníkov.

Vláda SR zabezpečí, aby výdavky vyčleňované na obranu dosahovali úroveň potrebnú na zabezpečenie obrany štátu a záväzkov Slovenskej republiky. Zabezpečí, aby výdavky na operácie medzinárodného krízového manažmentu a výdavky súvisiace so zaradením do síl rýchlej reakcie NATO a EÚ neboli financované na úkor udržiavania a rozvoja ozbrojených síl SR.

Vláda SR vybuduje funkčný systém včasnej výstrahy s cieľom identifikovať vznikajúce hrozby tak, aby bolo možné včas prijať efektívne protiopatrenia.

Vláda SR bude podporovať rozvoj obranného priemyslu SR. Vláda bude podporovať jeho čo najširšie zapojenie do modernizácie a prezbroyenia ozbrojených síl SR a medzinárodných výzbrojovacích projektov, predovšetkým v rámci EÚ a NATO. Bude využívať domáce kapacity výskumu, vývoja, produkcie a údržby moderných zbraní, munície a bojovej techniky. Vláda bude iniciovať definovanie a legislatívnu úpravu ofsetových pravidiel pri zásadných investíciách do ozbrojených a bezpečnostných zložiek Slovenskej republiky.

Vláda SR bude budovať a udržiavať primeranú obrannú infraštruktúru a vytvárať podmienky na jej ochranu a fungovanie v krízových stavoch. Splní požiadavky vyplývajúce z členstva SR v NATO a EÚ, vrátane prijatia a všestranného zabezpečenia podpory spojeneckých ozbrojených síl na území SR a realizácie bezpečnostných investícií.

Vláda SR zabezpečí, aby ozbrojené sily pri obrane štátu a orgány verejnej moci pri krízových situáciách boli podporované systémom civilného núdzového plánovania.

9. Zahraničná politika

Zahraničná politika vlády SR bude dôsledne vychádzať zo štátnych záujmov Slovenskej republiky s cieľom zabezpečiť nevyhnutné medzinárodné podmienky pre upevnenie bezpečnosti, hospodárskej prosperity štátu a pre zlepšenie životnej úrovne slovenských občanov.

Vláda bude uskutočňovať dôveryhodnú, zodpovednú a vyváženú zahraničnú politiku. Nadviaže na všetko pozitívne, čo bolo doteraz v tejto oblasti dosiahnuté.

Vláda SR bude klásť dôraz na posilnenie mieru a stability v Európe a vo svete a bude spoľahlivým spojencom a partnerom rešpektujúcim svoje záväzky. Bude podporovať prehĺbenie partnerstva a strategickej spolupráce v rámci NATO a EÚ. Bude presadzovať mierovú, bezpečnú a sociálne zodpovednú Európu, rozvoj vzájomne výhodnej medzinárodnej spolupráce a vytváranie bezpečného sveta bez kríz a konfliktov. Bude sa spolupodieľať na boji proti terorizmu.

K presadzovaniu týchto cieľov bude vláda SR využívať členstvo v EÚ, NATO, OSN, OECD, OBSE a RE, ako aj aktívne pôsobenie v celom systéme medzinárodných organizácií. V súlade s medzinárodnými dohodami bude garantovať a presadzovať rešpektovanie ľudských práv a osobných slobôd, vrátane práv osôb patriacich k menšinám. Kategoricky odmieta všetky prejavy rasizmu, netolerance, xenofóbie, agresívneho nacionalizmu, extrémizmu a antisemitizmu.

Vláda SR bude podporovať ďalšie prehľbovanie európskeho integračného procesu a konsolidáciu EÚ s cieľom posilňovať demokratickú, bezpečnú, ekonomicky dynamickú a prosperujúcu, sociálne stabilnú a solidárnu, vzdelanú a kultúrnu Európu. Bude klásť dôraz na ďalšiu demokratizáciu EÚ a jej priblíženie občanom tak, aby lepšie reagovala na ich problémy. SR sa bude aktívne podieľať na tvorbe európskych politík, zohľadňujúc rovnako presadzovanie štátnych záujmov, ako aj hodnotu európskej solidarity.

Vláda SR sa bude podieľať na príprave a realizácii Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ a na rozvoji kapacít európskej obrannej a bezpečnostnej politiky. V rámci Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky sa SR osobitne sústreďí na posilňovanie bezpečnosti a stability Západného Balkánu a východnej Európy, ako aj na uplatňovanie dobrých vzťahov v rámci európskej susedskej politiky.

Vláda SR bude podporovať pokračovanie ratifikačného procesu Zmluvy o Ústave pre Európu. V záujme dosiahnutia dohody sa nebude vyhýbať ani ďalšej diskusii o zjednodušení európskeho právneho systému, o jednoznačnejšom vymedzení právomocí medzi EÚ a členskými štátmi a o vytvorení účinného systému rozhodovania rozšírenej únie. Bude podporovať decentralizáciu a premiestnenie európskych inštitúcií a organizácií do strednej a východnej Európy vrátane SR.

S cieľom zvýšiť konkurenčnú schopnosť EÚ sa vláda SR na základe Lisabonskej stratégie sústreďí na účinné spájanie národných a spoločných európskych prostriedkov rastu, výkonnosti a modernizácie hospodárstva uplatňovaním vzdelanostnej ekonomiky a posilňovania sociálnej súdržnosti. Vláda SR bude presadzovať dobudovanie jednotného vnútorného trhu EÚ a postupné odstraňovanie bariér na európskom trhu práce a služieb ako aj energetiky. Zintenzívni úsilie o skrátenie prechodných období voľného pohybu pracovných síl a o zrovnoprávnenie našich občanov na európskom trhu práce.

Bude usilovať o naplnenie pridelených kvót zamestnancov v inštitúciách EÚ v súlade s prístupovými dokumentmi únie.

Vláda SR podporí ďalšie rozširovanie EÚ. Prijímanie nových štátov musí plne zodpovedať stanoveným kritériám členstva.

Vláda SR vypracuje analýzu stavu práv a povinností vyplývajúcich z členstva SR v EÚ s cieľom maximálneho využitia jeho potenciálu.

Vláda SR vyvinie maximálne úsilie na završenie príprav na vstup do Schengenského systému tak, aby sa SR stala jeho súčasťou v najkratšom možnom čase.

Vláda SR považuje NATO za hlavného garanta euro-atlantickej bezpečnosti. Bude rešpektovať a plniť záväzky vyplývajúce z členstva SR v NATO. Bude pokračovať v posilňovaní transatlantickej väzby a partnerstva medzi členskými štátmi Aliancie a rozvíjať svoje vzťahy s USA.

Vláda SR bude podporovať pokračovanie transformácie aliancie a politiku otvorených dverí NATO.

Vláda SR ako členskej krajiny EÚ a NATO bude presadzovať oživenie a rozšírenie politického dialógu a praktickej spolupráce medzi týmito zoskupeniami na strategickej a operačnej úrovni.

Prvoradú pozornosť bude vláda SR venovať vzťahom so susednými krajinami. Naším cieľom je komplexný rozvoj spolupráce v politickej, hospodárskej a kultúrnej oblasti. Podporíme cezhraničnú spoluprácu, kontakty miest a obcí ako súčasť dobrých susedských vzťahov. Vláda má záujem doriešiť problematiku vodného diela Gabčíkovo-Nagymaros.

Osobitnú dôležitosť prikladá vláda SR strategickému partnerstvu s Českou republikou a jeho naplňovaniu vo všestrannej konkrétnej spolupráci.

Vláda bude rozvíjať regionálnu spoluprácu, predovšetkým v rámci Vyšehradskej skupiny. Vláda SR sa bude usilovať o to, aby zoskupenie slúžilo ako nástroj presadzovania spoločne definovaných záujmov, vrátane v EÚ. Sústreďí sa na realizáciu regionálnych projektov v oblasti infraštruktúry, energetiky, životného prostredia a kultúry.

Vláda SR bude prioritne všestranne rozvíjať spoluprácu s členskými štátmi EÚ a NATO. Bude aktivizovať vzťahy s Ruskou federáciou - dôležitým faktorom bezpečnosti a prosperity EÚ. Bude presadzovať vzájomne výhodné vzťahy s ďalšími významnými strategickými partnermi EÚ a SR, najmä s cieľom ich lepšieho využitia pre hospodársky rozvoj Slovenska.

Vláda SR deklaruje svoj záujem naďalej prispievať k posilňovaniu stability a demokracie v Iraku, Afganistane a na Blízkom Východe.

Vláda SR bude presadzovať efektívny multilateralizmus. Bude podporovať posilnenie postavenia medzinárodných organizácií univerzálneho charakteru, predovšetkým OSN ako nezastupiteľnej organizácie s globálnou zodpovednosťou za svetový mier a bezpečnosť. Ako volený člen Bezpečnostnej rady OSN v r. 2006-7 bude SR aktívne prispievať k riešeniu svetových a regionálnych problémov, hrozieb a výziev bezpečnosti, najmä spojených s terorizmom a šírením zbraní hromadného ničenia. Podporuje reformu OSN v záujme zvýšenia jej schopnosti pružne reagovať na aktuálne bezpečnostné hrozby. Posilní účasť SR v misiách OSN.

Vláda SR bude konštruktívnym spolutvorcom ľudsko-právnej politiky EÚ. Na rozvoj a presadzovanie ľudsko-právnych noriem využije aj polročné predsedníctvo vo Výbore ministrov Rady Európy (november 2007 – máj 2008). Bude kandidovať do príslušných multilaterálnych štruktúr pôsobiacich v tejto oblasti a aktívne v nich pôsobiť. Osobitnú pozornosť bude venovať medzinárodnej spolupráci v otázkach týkajúcich sa Roma, Sinti a Kalles.

Podpora krajanov bude jednou z priorít zahraničnej politiky SR. Vláda SR bude vytvárať podmienky na podporu krajanových komunit s cieľom zachovať jazykovú, kultúrnu a náboženskú identitu Slovákov žijúcich v zahraničí.

Vláda SR vytvorí nevyhnutné finančné, legislatívne a organizačné podmienky pre efektívne poskytovanie rozvojovej pomoci v súlade s cieľmi svojej zahraničnej politiky a pre postupné zvyšovanie objemu cielenej rozvojovej pomoci vybraným krajinám Balkánu, rozvojovým a najmenej rozvinutým krajinám.

Vláda SR vytvorí nevyhnutné podmienky vrátane finančného krytia pre flexibilné poskytovanie humanitárnej pomoci krajinám postihnutým živelnými, či priemyselnými pohromami.

V záujme ekonomickej prosperity štátu bude vláda SR dôsledne posilňovať ekonomický rozmer diplomacie. Prostredníctvom jednotnej zahraničnej služby riadenej centrálné bude dôraznejšie ako doteraz klásť dôraz na hospodárske záujmy SR.

Vláda SR pripraví v zmysle nového kompetenčného zákona komplexnú koncepciu jednotnej prezentácie SR v zahraničí a cieľavedomú stratégiu jej uplatňovania.

Kultúrnu dimenziu diplomacie vláda SR vníma ako súčasť zahraničnej politiky SR.

Vláda SR bude dbať o oprávnené potreby rastúceho počtu občanov SR, ktorí sa nachádzajú, žijú a pracujú za našimi hranicami a chrániť ich práva a záujmy. Bude zabezpečovať konzulárnu pomoc občanom SR, ktorí sa v zahraničí ocitli v núdzi. V krajinách, kde SR nemá zastúpenie, bude úzko spolupracovať na plnení svojich záväzkov voči občanom SR najmä s ostatnými členskými štátmi EÚ.

V súlade so zahranično-politickými prioritami bude MZV SR pokračovať v spolupráci s mimovládny sektorom, s partnermi z vedeckej a akademickej obce.

Vstupom SR do EÚ a NATO vzrástli úlohy zahraničnej služby, a to aj pokiaľ ide o koordináciu pôsobenia v zahraničí v úzkej súčinnosti s ostatnými rezortmi, orgánmi a inštitúciami SR, pôsobiacimi v zahraničí. Vláda vyhodnotí získané skúsenosti a z pohľadu budovania jednotného zahraničného pôsobenia SR a ekonomizácie zahraničnej služby pripraví jej reformu tak, aby sa zosúlادili ciele, nástroje a zdroje pre jej výkonnejšie fungovanie.

V záujme posilnenia jednoty, koordinovanosti a efektívnosti zahraničnej politiky Slovenskej republiky vláda SR pripraví návrh zákona o zahraničnej službe, ktorý upraví postavenie zamestnancov zahraničnej služby SR. Zákon bude vychádzať z princípu jednotnosti štátnej služby a verejnej služby a osobitostí jej dlhodobého výkonu v zahraničí, ako aj z potreby posilniť jej profesionalitu a umožniť efektívnejšie vynakladanie prostriedkov.